

nøjelse af at se lidt større paa dette, saa vilde der jo kunne være saa mange andre Ting, hvor han vilde glæde sig over, at vi andre saa lidt stort derpaa. Det er dog en rimelig Fordring, at en Mand skal kunne lukke for sin Ejendom. Naar det ærede Medlem nu siger, at Lovforslaget om Statsbygningsvæsenet, saaledes som det i sin Tid i en hel Række af Aar blev forelagt af afdøde Indenrigsminister Ingerslev, ikke vilde medføre nogen Besparelse for Staten, og at der derfor ikke har været nogen Grund til at vedtage det, er dette ikke ganske i Overensstemmelse med det ærede Medlems Forudsætning. Forudsætningen var jo slet ikke, at der skulde opnaas nogen Besparelse ved at omordne Bygningsvæsenet, men at man skulde lukke for Muligheden af, at der kunde foregaa Utilbørigheder, Misligheder, Bedrageri og endnu værre Ting, saaledes som vi have hørt det ærede Medlem skildre det. Men at der ikke vilde kunne opnaas nogen Besparelse, er ikke nogen Anke imod Lovforslaget, thi Besparelsen er allerede nu saa ibetydelig ved den Fremgangsmaade, som Staten bruger — saaledes som jeg allerede har skildret det i mit tidligere Foredrag —, at Statsarkitekten er langt billigere end de andre Arkitekter. Jeg har ladet mig give en Opstilling over Omkostningerne ved den i Fjor foretagne Ombygning af Amalienborg Slot, og det viser sig, at Arkitekt-honoraret er 5,000 Kr. mindre, end det vilde have været, hvis man havde benyttet en anden Arkitekt end Statsarkitekten. Arkitektforeningens Priskurant findes vedlagt den hele Berægning, og skulde Finansudvalget ønske at gøre sig bekendt dermed, er den til Disposition. Men det var altsaa ikke for Besparelsens Skyld, at man i sin Tid forelagde dette Lovforslag, det var netop, som udtalt i Motiverne, for at der ikke skulde kunne blive Tale om Muligheden af saadanne Misbrug, som det ærede Medlem har fremhævet saa stærkt og efter min Mening under de forhaandenværende Forhold ganske unødvendigt.

Endelig udtalte det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen) nogle Ord til mig i Anledning af de faa Udtalelser, jeg fremkom med angaaende Lockouten og det forestaaende Forsøg paa

at skaffe en Lovgivning i den Anledning. Ganske vist har jeg endnu aldrig været enig med det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds, men da jeg altid har været i det Tilfælde, at han og jeg saa godt have kunnet forstaa hinandens Mening — hvad der jo er meget forskelligt fra at være enige —, saa tvivler jeg ikke om, at han ogsaa nu ved denne Lejlighed vil kunne forstaa mit Standpunkt. Han udtalte Haabet om, at Regeringen ikke tænkte paa at ville indskrænke den personlige Frihed i Arbejdsforholdet ved de Lovgivningsarbejder, som man vilde søge at faa fremmet i Anledning af Forliget af 5te September, og dertil kan jeg erklære, at det ingen Sinde har været paa-tænkt ved en saadan Lovgivning at indskrænke den personlige Frihed hverken i Arbejdsforholdet eller overhovedet. Men i Anledning af, hvad der blev sagt i den Retning ogsaa af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), vil jeg sige, at det vil man allerede af den Grund ikke, fordi det er ganske umuligt, at man kan gøre det med nogen som helst Virkning. Det kan ikke nytte, at man sætter ind i en Lov, at en Mand skal arbejde, eller at en Arbejdsgiver skal give Folk Arbejde — det er jo ganske illusoriske Bestemmelser, for man kan slet ikke tvinge Folk til at arbejde eller at give andre Arbejde. I den Henseende behøver det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds altsaa ikke at nære nogen Frygt. Det ligger i det hele i min Tankegang fjernt at gribe ind ved Lovgivningen og øve Tvang over nogen. Det har aldrig været min Tanke at øve Tvang ved Lovgivningsmagten. De tidligere Lovforslag, som have været fremme her paa Rigsdagen, og som jeg havde væsentlig Del i, bevise i den Retning, at tværtimod al Ting skulde ske ved Mægling og Overenskomst. Det ærede Medlem tog saa til Indtægt en Udtalelse, som jeg havde fremført om, at Forretningsudvalget for de samvirkende Fagforbund ikke havde tilstrækkelig Myndighed over for Bestyrelserne for de enkelte Forbund, og at disse Bestyrelser atter savnede Myndighed over for deres Afdelings Bestyrelse. Det skulde vise, hvor ubegrundet den Anke